

ofte vil være af skønmæssig karakter, og at det ikke forekommer at være en rimelig byrde at lægge på medlemmerne, at de skal angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

2. Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 20 (folketingsåret 1984/85) har begrundelsespligten først og fremmest den funktion, at parten gennem den meddelte begrundelse får kendskab til, hvilke retsregler og faktiske omstændigheder der er lagt til grund for den trufne afgørelse, og derigennem får et bedre grundlag for at forstå afgørelsen og for at foretage en vurdering af mulighederne for at opnå en ændring af afgørelsen ved fornyet henvendelse til den pågældende myndighed eller ved at udnytte adgangen til at indbringe sagen for en overordnet forvaltningsmyndighed, for folketingets ombudsmand eller for domstolene.

Da begrundelsespligten således har en væsentlig betydning som en forvaltningsprocesuel retssikkerhedsgaranti for borgeren, er justitsministeriet af den opfattelse, at der i videst muligt omfang bør gives vedkommende borger en fyldestgørende forklaring på, hvorfor en konkret afgørelse har fået netop det indhold, den har.

Efter justitsministeriets opfattelse skal enhver forvaltningsafgørelse som udgangspunkt træffes i overensstemmelse med den lovgivning, der regulerer det pågældende område, og de almindelige retsgrundsætninger, der gælder. Det forhold, at en bestemt lovgivning tillægger de kommunale myndigheder kompetence til at træffe afgørelser i forhold til borgerne, kan derfor ikke i sig selv antages at medføre, at de kommunale organer får en videre adgang end andre myndigheder til at lægge friere overvejelser til grund for afgørelserne. Der må derfor kunne stilles de samme indholdsmæssige krav med hensyn til lovlighed og rigtighed til de afgørelser, der træffes af kommunalbestyrelsen og dens udvalg, som til alle andre forvaltningsafgørelser.

Der kan i den forbindelse også være grund til at fremhæve, at forvaltningslovens regler om begrundelse kun gælder for sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed. Uden for lovens anvendelsesområde falder således bl.a. indgåelse af kontraktsforhold og andre privatretlige dispositioner. Det følger endvidere af ord-

lyden af de foreslåede regler om begrundelse, at de ikke gælder for behandlingen af sager om gennemførelse af generelle forskrifter eller foranstaltninger af almindelig karakter.

De foreslåede regler om begrundelse gælder således navnlig i forbindelse med udfærdigelse af konkrete forvaltningsafgørelser, der får umiddelbar betydning for den eller de borgere, afgørelsen retter sig til.

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget, side 20, må det antages, at det formentlig kun er relativt få konkrete afgørelser i forhold til parter, der i det hele taget vil blive forelagt den samlede kommunalbestyrelse. Størstedelen af de sager, der er omfattet af begrundelsespligten, må formodes i praksis at ville blive afgjort af de mere snævert sammensatte stående udvalg eller af den kommunale forvaltning i henhold til bemyndigelse. Det gælder også, selv om enhver sag, bortset fra afgørelser i visse sager om enkeltpersoners forhold inden for social- og skattelovgivning, i princippet vil kunne blive forelagt den samlede kommunalbestyrelse til afgørelse.

3. Med hensyn til forholdene i de øvrige nordiske lande kan justitsministeriet henvise til bemærkningerne til lovforslaget, side 19. Heraf fremgår det bl.a., at afgørelser, der træffes af kommunale udvalg i Norge og Sverige, skal begrundes.

Et udvalg i Norge har beskæftiget sig med, hvorledes kollegiale organer, herunder kommunale nævn, skal begrunde afgørelser også i tilfælde, hvor der er uenighed om begrundelsen, (NOU 1974:43, side 47). Disse anvisninger er gentaget i forarbejderne til den norske forvaltningslov (Ot.prp. nr. 3, side 88), hvori det anføres:

»Når kollegiale organer træffer vedtak, reiser utformningen av begrunnelsen særlige spørsmål. Noen av disse spørsmål er omtalt i NOU 1974:43 s. 47. Er det dissens i nemnda, mener departementet det bør gis opplysning om dissensen og hvor mange – eventuelt hvem – som dissenterte. Grunngiingsplikten hviler imidlertid på de medlemmer hvis mening ble avgjørende. Er det flertall for vedtakets konklusjon, men uenighet innen flertallet om begrunnelsen, må begge de begrunnelser som er gjort gjeldende av flertallsfraksjonene anføres, dersom det ikke lykkes å samle seg om en fellesbegrunnelse som gir tilstrekkelig grunnlag for vedtaket.